

מ"ת 38699/03/14 - מדינת ישראל נגד נדאל היכל

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט י' נועם

מ"ת 38699-03-14 מדינת ישראל נ' נדאל היכל (עציר)

המבקשת

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

המשיב

נדאל היכל (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד מחמוד ראבח (מטעם הסנגוריה הציבורית)

החלטה

1. בהחלטה מיום 1.4.14 נקבע, כי קיימות ראיות לכאורה המקימות סיכוי סביר להרשעתו של המשיב בעבירות שיוחסו לו בכתב-האישום - עבירת סחיטה באיומים ועבירת איומים, לפי סעיפים 428 סיפא ו-192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. עוד נקבע בהחלטה האמורה, כי שאלת עוצמת הראיות לכאורה, בכל הנוגע לעבירה של סחיטה באיומים, תבחן ותוכרע לאחר הזמנת תסקיר מעצר.

2. המשיב הוא בן 44, תושב ענאתא, גרוש ואב לארבעה ילדים, בגילאי 17-22. לפני מספר שנים נפטרה אחת מבנותיו בהיותה בת תשע, כתוצאה ממחלה קשה. בתסקירי שירות המבחן תוארו נסיבות חייו הקשות של המשיב, ובכללן - התייתמותו מאמו בגיל צעיר מאוד, עקירתו מביתו והשמתו בפנימייה ליתומים, גדילתו בתנאי עזובה והזנחה לאורך השנים, מעורבותו בפלילים, גירושיו מאשתו וריחוקו מילדיו. לחובתו של המשיב הרשעות קודמות. בשנת 2006 הוא נידון בבית-משפט זה למאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים, בגין הרשעה בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, סחר בנשק וניסיון התפרצות לדירת מגורים. חלק מהעבירות באותו הליך נעברו בשעה שהמשיב היה משוחרר בערבות, אגב הפרת תנאי השחרור. בשנת 2010 הושת על המשיב עונש של חמישה חודשי מאסר בפועל, בשל הרשעתו בעבירה של תקיפת עובד ציבור.

3. שירות המבחן התרשם - מהיכרותו הקודמת את המשיב ומהפגישה שהתקיימה עמו לצורך הכנת התסקיר - כי המשיב מעורב בחברה שולית, כי תפישתו את הגבולות הערכיים של מותר ואסור מטושטשת, וכי הוא מתקשה באופן מובהק בריסון עצמי. עוד התרשם שירות המבחן, כי למשיב סף תסכול נמוך, אשר בא לידי ביטוי בין-היתר בנטייתו

להתנהגות פורצות גבולות, וחזרתו למעורבות בפלילים ללא יכולת לשקול את השלכות התנהגותו. לאור ההתרשמות מהדפוסים האישיים וההתנהגותיים הבעייתיים האמורים, ולנוכח המעורבות החוזרת בביצוע עבירות תוך שימוש במנגנוני הכחשה, העריך שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנותן של התנהגויות פורצות גבולות בעתיד. לנוכח רמת המסוכנות הגבוהה, סבר שירות המבחן כי נדרשת בעניינו של המשיב חלופת מעצר הדוקה מאוד, עם פיקוח אנושי חזק ואסרטיבי, שיוכל להפגין סמכותיות ולהציב גבולות ברורים למשיב, זאת בנוסף לשילוב של איזוק אלקטרוני.

4. בתסקיר המעצר הראשון, מיום 9.4.14, שלל שירות המבחן את חלופות המעצר שהציע המשיב - בביתו בענאתא, או בביתה של בתו בסילוואן, זאת נוכח ההתרשמות ששתי החלופות אינן הדוקות מספיק, ושהמפקחים המוצעים אינם סמכותיים כלפי המשיב. משכך, ולנוכח רמת המסוכנות הגבוהה והיעדר חלופת מעצר הולמת, נמנע שירות המבחן בתסקירו הראשון מהמלצה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר.

5. לבקשת הסניגור התבקש שירות המבחן להכין תסקיר מעצר נוסף, לאחר שיראין שורה של מפקחים שהוצעו מטעם המשיב. בתסקיר המעצר השני, מיום 23.4.14, ציין שירות המבחן כי לא עלה בידו לפגוש את שני המפקחים המוצעים, אחיו של המשיב - ראאיד, וחברו של המשיב - סעיד סאלח, שכן הללו לא התייצבו לראיון, כל אחד מסיבותיו שלו; וכי אף לא נתאפשר לו לראיין את בתו וחתנו של המשיב, אשר לא התפנו להתייצב שירות המבחן, הואיל ונולדה להם תינוקת כשבועיים לפני כן. שירות המבחן שב וציין את התרשמותו מרמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מהמשיב, ולאור הימנעותם של המפקחים המוצעים להתייצב לראיון, נמנע מלבוא בהמלצה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר.

6. הואיל ולטענת הסניגור, המפקחים המוצעים לא הגיעו לראיון בשל ההתראה הקצרה שנמסרה להם על-ידי קצין המבחן, התבקש שירות המבחן להכין תסקיר מעצר משלים, לאחר שייפגש עם כל המפקחים המוצעים. בתסקיר המעצר השלישי, מיום 1.5.14, בחן שירות המבחן שני מפקחים מוצעים: אחיו של הנאשם - ראאיד, וחתנו של הנאשם - עזמי גאנם. שירות המבחן ציין בתסקיר האמור, כי שני המפקחים המוצעים הביעו נכונות לסייע למשיב, אך הם גם מגוננים עליו, תוך טשטוש ומזעור המיחוס לו. שירות המבחן סבר, כי החתן יכול לשמש מפקח משני בלבד, זאת בשל שעות עבודתו; אך לא ניתן להמליץ על הבת כמפקחת עיקרית, ולו מן הטעם שלא התייצבה לראיון. על-כן התייחס שירות המבחן רק לחלופת המעצר השנייה שהוצעה, בביתו של הנאשם בענאתא, בפיקוח של אחיו ראאיד כמפקח עיקרי, ושל החתן כמפקח משני, לעת הצורך. קצין המבחן העיר, כי הוא מתקשה להעריך את מידת התאמתם של שני המפקחים האמורים, והוסיף כי אם בית-המשפט יתרשם שבכוחם של השניים לאיין את הסיכון המוגבר הנשקף מהמשיב, ימליץ לשחרורו לחלופת מעצר זו.

7. בדיון שהתקיים ביום 8.5.14 נקבע, כי חלופת המעצר בפיקוח אחיו של המשיב, אינה להנחת דעתו, זאת הואיל ולאחר הרשעות קודמות בעבירות שעליהן נתן את הדין בשישה הליכים משפטיים, בין-השאר בעבירות חמורות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, שוד, חטיפה, נשיאת נשק, תקיפת שוטר והפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

8. בעקבות ההחלטה האמורה, שב והציע הסנגור את חלופת המעצר בדירת בתו וחתנו של הנאשם, זאת בפיקוחם של השניים, וכן בפיקוח נוסף של אחיינו של הנאשם, מועיד. הואיל והבת טרם התייצבה לראיון בשירות המבחן, זאת מחמת לידת בתה, התבקש שירות המבחן להכין תסקיר מעצר משלים נוסף, לאחר שיראיין את הבת. בתסקיר המעצר הרביעי והאחרון, מיום 15.5.14, ציין שירות המבחן, כי התרשמותו הנה שאין בכוחה של הבת לשמש כדמות אסרטיבית ומפקחת על אביה, בעיקר בשל טיב היחסים ביניהם וההערכה כי לא תוכל להציב לו גבולות. שירות המבחן, שראיין אף את האחייין מועיד, הוסיף וציין בתסקירו, כי מדובר בבחור אשר מגויס למען המשיב בשל המחויבות המשפחתית, אולם ניכר כי אין ביכולתו להציב למשיב גבולות או לשמש עבורו כמפקח ראוי וסמכותי. בסיכום התסקיר הרביעי, הדגיש שירות המבחן, כי בחן את כל חלופות המעצר, פעם אחר פעם, וכי בעקבות פגישותיו עם המפקחים המוצעים התגברה המסקנה, כי אין חלופה הולמת שבכוחה לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיב, וכי מתחזק אף הרושם שהמשיב מפעיל לחצים על סביבתו על-מנת שישמשו כמפקחים עליו בתנאי "מעצר בית". עוד העיר שירות המבחן בתסקירו, כי נודע לו שהמשיב שוחרר בעבר לחלופת מעצר בתנאים מגבילים בפיקוחו של אחיו בשילוב פיקוח אלקטרוני, וכי הלה הפר את תנאי השחרור. על-רקע האמור העריך שירות המבחן, כי אין ביכולתם של בתו, חתנו ואחיינו, שהנם צעירים ממנו בכעשרים שנה, לשמש כמפקחים טובים וראויים במקרה דנן. לאור האמור, ובעיקר בשל ההתרשמות מרמת סיכון גבוהה לרצידיביזם, כמו-גם ההערכה בדבר חוסר יכולתם של המפקחים המוצעים לשמש כמפקחים אסרטיביים וסמכותיים כלפי המשיב, לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחררו של המשיב לחלופת מעצר.

9. במסגרת הדיון לבקשה למעצר עד לתום ההליכים, התקיימה לפניי, לבקשת הצדדים ובאישורו של כב' הנשיא ד' חשין, ישיבת גישור. משלא צלח הליך הגישור שהתקיים ביום 1.6.14, נדרשת החלטתי בבקשה למעצר עד לתום ההליכים.

10. כאמור, כבר נקבע, כי קיימות ראיות לכאורה המקימות סיכוי סביר להרשעתו של המשיב בעבירות שיוחסו לו בכתב-האישום. אין בענייננו כרסום בתשתית הראייתית, המצדיק שחרור ממעצר. נגד המשיב קמה עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, זאת נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש שהלה יסכן את ביטחון הציבור.

סבורני, כי אין כיום חלופת מעצר הולמת בעניינו של המשיב, שתפיג את החשש האמור. הסיכון הנשקף מהמשיב לביטחונם של המתלונן ובני משפחתו, כמו-גם לביטחון הציבור, הנו מוגבר, זאת לנוכח מהות המעשים המיוחסים לו; שכן המשיב, באמצעות איום והבטחות שווא, תוך ניצול מצוקת הזולת, סחט מהמתלונן ומשפחתו למעלה מ-20,000 ₪, וכן איים עליהם לאחר שהגישו נגדו תלונה במשטרה. הסיכון הנשקף מהמשיב הנו ממשי לאור הרשעותיו הקודמות, דפוסי אישיותו שפורטו בתסקיר שירות המבחן וכישלון ההרתעה בהליכים המשפטיים שננקטו נגדו בעבר. על-רקע האמור, גם שירות המבחן התרשם, כי קיימת בעניינו של המשיב רמת סיכון גבוהה להישנותן של עבירות דומות. זאת ועוד, כפי שציין שירות המבחן, חלופת מעצר בעניינו של המשיב מחייבת פיקוח אנושי חזק ואסרטיבי, שיכול להפגין סמכותיות ולהציב לו גבולות ברורים, זאת בנוסף לשילוב של איזוק אלקטרוני. התרשמותו הברורה של שירות המבחן, לאחר שנפגש עם המפקחים המוצעים, הנה כי הללו אינם מתאימים לשמש כמפקחים על המשיב. לא זו אף זו, חלופת מעצר מותנית במתן אמון במשיב, כי יקפיד לקיים את תנאי השחרור בערובה. המשיב כבר גילה כי אין לתת בו אמון שיקפיד לקיים את תנאי השחרור בערובה, שכן, אין חולק כי הוא הפר את תנאי השחרור שנקבעו בתיק מ"ת 5352/05 בבית-משפט השלום בירושלים, עת ביצע בתקופת שחרורו בערובה עבירות נוספות, בגין הורשע בסופו של יום בשנת 2006 ונידון למאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים.

11. סיכומם של דברים: משנקבע, כי קיימות ראיות לכאורה נגד המשיב וכי קמה עילת מעצר נגדו; ומשנתחוור, לאחר הגשת מספר תסקירי מעצר, כי אין חלופה הולמת שתשיג את תכלית המעצר, ייעצר המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בת"פ 38689-03-14.

ניתנה היום, י"א בסיוון התשע"ד, 9 ביוני 2014, בנוכחות ב"כ המבקשת, הסנגור, המשיב ומתורגמן בית המשפט.

יורם נועם, שופט